

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 29/08/2024.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 09

Trong cuộc sống, trong tu học, chúng ta có rất nhiều vấn đề không biết cách giải quyết. Chúng ta không hỏi ai, chúng ta tự ý làm thì sẽ dẫn đến rất nhiều sai phạm. Nếu chúng ta tạo ra sai phạm nhỏ thì còn có thể cứu chữa, nhưng nếu chúng ta tạo sai phạm lớn thì chúng ta phải theo nghiệp mà thọ báo. Chúng ta có rất nhiều tập khí xấu ác nếu chúng ta “*tự dĩ vi thị*”, tự cho mình là đúng, chúng ta làm theo cách hiểu của mình thì sẽ dẫn đến những sai phạm không thể cứu chữa. Trong cuộc sống, chúng ta phải thưa hỏi những người có kinh nghiệm sống, trong tu hành chúng ta cũng phải thưa hỏi thiện hữu tri thức. Có những người tưởng rằng mình làm Phật sự nhưng thực ra là đang làm Ma sự. Người làm Phật sự thì tâm luôn hoan hỷ, người làm Ma sự thì trong nội tâm tràn đầy phiền não, chấp trước, chướng ngại. Người học Phật mà không buông bỏ chấp trước ngay trong cuộc sống thường ngày, chúng ta cũng không có sự an lạc.

Có người hỏi Hòa Thượng: “*Khi con niệm Phật trong lòng có tâm cảm ơn hoặc có tâm cảm phải hướng đến Phật, phải học tập với Phật thì có phải là con có hai tâm không?*”. Người sơ tâm như chúng ta nên có tâm cảm ơn, nghĩ đến giáo huấn của Phật. Người niệm Phật thuần thực thì chỉ cần chân thành niệm Phật, chúng ta không hoài nghi, không gián đoạn chính là có tâm hướng đến Phật, nghe lời Phật mà làm.

Hòa Thượng nói: “***Đây không phải là hai tâm, đây là tâm chính xác. Chúng ta phải cảm ơn ân đức của Phật. Khởi lên tâm cảm ơn với Phật không phải là tâm trống rỗng mà chúng ta phải hướng đến Phật thật làm, mang giáo huấn của Phật đến với tất cả mọi người. Đây là chân thật báo ân***”. Người sơ phát tâm niệm Phật như chúng ta phải nên có tâm này. Khi chúng ta niệm Phật thuần thực, không còn hoài nghi, xen tạp, gián đoạn thì chúng ta chỉ cần một câu “***A Di Đà Phật***” niệm đến cùng. Chúng ta đạt đến cảnh giới bất niệm tự niệm thì chúng ta không còn tâm nghĩ đến ân đức, nghĩ đến lời giáo huấn của Phật. Chúng ta là người sơ phát tâm, thay vì chúng ta vọng tưởng đến “*Danh vọng lợi dưỡng*” thì chúng ta phải nghĩ đến ân đức của Phật, Lão sư, Cha Mẹ. Chúng ta nghĩ đến ân đức của mọi người, chúng ta có tâm tri ân thì chúng ta mới biết báo ân. Chúng ta có tâm tri ân thì chúng ta mới thật tâm, chân thành làm Phật sự, làm việc lợi ích chúng sanh.

Có người hỏi Hòa Thượng: “*Hằng ngày, con ngủ sớm, dậy sớm, ban ngày thì quy y chiêm ngưỡng, nỗ lực tinh tấn, chân thành theo lời dạy của Phật mà tu hành, vì*

người diễn nói; Tuy con không ở trong Phật thất nhưng suốt đêm con tinh tấn niệm Phật, như vậy thì con có được vãng sanh thế giới Tây Phương không?”. Người hỏi câu này thì trong tâm đã có sự hoài nghi. Người tinh tấn tu hành, có duyên giảng dạy Phật pháp, chuẩn mực Thánh Hiền thì tâm, nguyện, hạnh của họ đều giống như Phật vậy thì họ sẽ nhất định vãng sanh.

Hòa Thượng nói: **“Đương nhiên là có thể. Bởi vì trong Tịnh Độ Ngũ Kinh một luận không nói là phải vào Phật thất mới vãng sanh, cũng không nói nhất định suốt đêm niệm Phật mới vãng sanh”**. Chúng ta tu hành tùy theo cơ địa, sức khỏe của mình. Chúng ta phải đề khởi sự dũng mãnh, tinh tấn nhưng đa phần chúng ta giải đãi.

Hòa Thượng Đệ Nhàn dạy người học trò của mình là người thợ vá nồi rằng: **“Ông niệm câu “A Di Đà Phật”, mệt thì đi nghỉ, nghỉ khỏe thì mau mau niệm Phật”**. Có người cảm thấy mệt nên họ ngủ thêm cả buổi sáng. Hòa Thượng từng nói, thể lực của người xưa rất khỏe, người xưa ba ngày ba đêm không ngủ cũng không sao. Ngày nay, chúng ta thức một đêm, ban ngày chúng ta không ngủ thì chúng ta đã không chịu được. Tâm Phật là tâm luôn nghĩ đến chúng sanh, tâm chúng sanh thì luôn nghĩ về mình.

Trong khi giảng giải **“Kinh Vô Lượng Thọ”**, Hòa Thượng nói: **“Phật hiệu có thể gián đoạn nhưng Phật tâm không thể gián đoạn”**. Tâm Phật là tâm luôn nghĩ đến chúng sanh, nghĩ đến cách thức, phương tiện để giúp đỡ chúng sanh một cách thiết thực nhất. Chúng sanh ở tầng không gian khác nhiều đến vô lượng vô biên, chúng ta sớm thành tựu một ngày thì chúng ta sớm một ngày có thể giúp chúng sanh khổ nạn. Nếu chúng ta luôn nghĩ đến chúng sanh thì chúng ta sẽ luôn dũng mãnh, tinh tấn. Chúng ta có tâm, nguyện, hạnh của Phật thì chúng ta nhất định thành Phật. Chúng ta hiểu, chúng ta nói ra được, chúng ta làm được thì chúng ta có thể vãng sanh. Chúng ta hiểu, chúng ta nói ra được nhưng chúng ta không làm được thì chúng ta không thể vãng sanh.

Có người hỏi Hòa Thượng: **“Thưa Hòa Thượng, đạo tràng chuyên tu, chuyên hoằng Tịnh Độ, vào tháng 7 có cần đổi tụng một tháng “Kinh Địa Tạng” hay không?”**. Hòa Thượng nói: **“Không cần thiết! Nếu như có một nhân duyên đặc thù, thí dụ như nơi nào đó xảy ra đại nạn, rất nhiều người thương vong, chúng ta tụng “Kinh Địa Tạng, “Kinh Phổ Môn”, niệm Thánh Hiệu của Bồ Tát Quán Thế Âm là để giúp những người đó siêu độ, cầu tiêu tai giải nạn. Nếu như chúng ta vì chính mình thì nhất định phải một môn thâm nhập, cầu sanh Tịnh Độ, tuyệt đối không được xen tạp”**.

Trong khi giảng giải **“Kinh Vô Lượng Thọ”**, Hòa Thượng nói: **“Bạn có đủ can đảm suốt một đời niệm một câu “A Di Đà Phật” không?”**. Ban đầu tôi nghĩ điều này dễ làm nhưng sau này, tôi nhận thấy điều này thật ra không dễ! Xung quanh chúng ta có nhiều duyên, chúng ta không làm giống như mọi người thì chúng ta cảm thấy thiếu.

Thí dụ, chúng ta nhìn thấy người khác vừa niệm Phật vừa trì chú, vừa tọa thiền thì chúng ta động tâm.

Chúng ta tu hành, chúng ta không chấp trước vào một hình thái khô cứng. Trước đây, có người cho rằng tu hành là phải mặc áo nâu, áo lam, tự cắt tóc, đây chỉ là hình thức bên ngoài, điều quan trọng là chúng ta phải thay đổi nội tâm. Nội tâm chúng ta không thay đổi thì hình thức bên ngoài không có tác dụng. Trước đây, nếu mọi người nhìn thấy tôi mặc áo vest mà ngồi trước bàn Phật thì họ cảm thấy không đúng, không quen, thậm chí có người cho rằng tôi mặc như vậy là tôi không tu hành. Không có pháp cố định mà chúng ta phải biết tùy duyên. Đạo tràng Tịnh Tông thì phải chuyên nhất niệm Phật nhưng khi chúng sanh cần làm gì thì chúng ta phải làm. Hòa Thượng nói: **“Nếu vì người khác thì cần nếu vì mình thì không cần thiết”**. Người khác nhờ chúng ta tụng **“Kinh Phổ Môn”** để cầu an thì chúng ta tụng, còn đối với chúng ta niệm câu **“A Di Đà Phật”** là được.

Có người hỏi: **“Niệm Phật phải nên nhất hướng chuyên niệm nhưng ngày Vía Quán Âm có cần niệm danh hiệu của Bồ Tát Quán Thế Âm không hay là vào Quán Âm Thất không?”**. Có người cho rằng, ngày Vía Quán Âm, ngày Vía Văn Thù thì phải niệm danh hiệu các vị này. Ngày trước, khi tôi đi dạy học, có những học trò viết giấy xin nghỉ học vì ở chùa tổ chức ngày Vía Quán Âm, Vía Văn Thù, Vía Địa Tạng... Tôi nói: **“Phật Bồ Tát ra đời để giúp ích chúng sanh không phải để mọi người xin nghỉ học để cúng giỗ”**. Ngày Vía của các Ngài mà chúng ta nghỉ học thì chắc chắn các Ngài sẽ không vui. Ngày Vía là để chúng ta tri ân, báo ân. Chúng ta muốn tri ân thì chúng ta làm tốt vai trò, bổn phận trách nhiệm của mình. Học trò xin nghỉ học, viên chức xin nghỉ làm để cúng Vía Phật Bồ Tát thì chúng ta đã làm sai.

Hòa Thượng rất từ bi nói: **“Việc này tùy duyên, nếu chúng ta thích như vậy cũng được, nếu chúng ta không làm cũng không có vấn đề gì”**. Ngày Vía của Thích Ca Mâu Ni Phật, của Quán Âm thì chúng ta vẫn niệm **“A Di Đà Phật”**. Chúng ta cho rằng các Ngài buồn thì chúng ta đã cảm tình dụng sự, đã vọng tưởng, phân biệt, chấp trước. Bồ Tát Quán Thế Âm là học trò, là trợ thủ của Phật A Di Đà, nếu ngày Vía của Bồ Tát Quán Thế Âm mà chúng ta niệm **“A Di Đà Phật”** thì Ngài cũng rất hoan hỷ.

Chúng ta tu Tịnh Độ, chúng ta tra trong Tịnh Độ Ngũ Kinh một luận xem có dạy chúng ta, ngày Vía của vị Phật Bồ Tát nào thì phải niệm danh hiệu của vị Phật Bồ Tát đó không? Suốt 12 tháng đều có ngày Vía của Phật Bồ Tát, ngày giỗ của Tổ Sư Đại Đức, nếu chúng ta lo nghĩ đến việc cúng giỗ thì chúng ta không còn thời gian niệm Phật. Ở đây, ngày nào tôi cũng lạy Phật, niệm Phật, đọc bài và lên lớp. Tháng 7 trôi qua mà tôi cũng không biết. Hôm trước, có người nhắc tôi hôm đó là ngày Rằm tháng 7, tôi mới biết để cúng chúng sanh.

Có người hỏi Hòa Thượng: **“Hiện tại, mỗi ngày con tụng “Kinh Vô Lượng Thọ” nhưng tính chất công việc rất bề bộn, con có nên đổi sang tụng “Kinh A Di Đà”**

không?”. Hòa Thượng nói: **“Có thể! Nếu tính chất công việc bận rộn, chúng ta cảm thấy “Kinh Vô Lượng Thọ” quá dài thì chúng ta tụng “Kinh A Di Đà” cũng như nhau**”. Điều quan trọng là chúng ta phải làm mọi việc một cách chuyên tâm. Chúng ta không có thời gian, chúng ta làm nhanh để kịp thời gian thì chúng ta ở trong trạng thái xao động, khẩn trương.

Có người hỏi Hòa Thượng: **“Tu pháp môn Tịnh Độ có nên đại bái không?”**. “Đại bái” là bái lạy theo kiểu của Mật Tông, xá xuống sau đó nằm dài ra sau đó mới ngồi dậy. Hòa Thượng nói: **“Những đạo tràng thông thường thì họ không dùng cách đó, nếu chúng ta làm theo cách đó thì nhất định không ổn. Chúng ta đến đạo tràng mà họ dùng đại bái thì chúng ta cũng làm theo họ. Nếu chúng ta làm theo cách của mình thì nhiều loạn sự tịnh tu của người khác**”. Người xưa dạy chúng ta: **“Nhập gia tùy tục, nhập sông tùy khúc**”. Chúng ta đến nơi nào thì chúng ta xem phong tục tập quán, nghi thức ở nơi đó. Chúng ta đến đâu mà chúng ta làm theo cách của mình thì chúng ta đã sai. Chúng ta ở nhà riêng thì chúng ta có thể lạy theo cách của chúng ta, đại bái giúp chúng ta rèn luyện thân thể rất tốt. Hòa Thượng giải thích rất hợp tình, hợp lý, Ngài không bao giờ nói không được làm như vậy. Chúng ta ở đạo tràng, mọi người làm như thế nào thì chúng ta làm như thế đó, chúng ta tùy thuận theo mọi người.

Có người hỏi: **“Lúc trợ niệm A Di Đà, thân thể của con tự nhiên động đậy, khi thì ngó qua phải, khi thì ngó qua trái vậy thì có rất là không tôn trọng Phật hay không? Khi con hôn trầm thì con lắc lư người để không buồn ngủ như vậy thì có làm nhiều loạn người khác không?”**.

Hòa Thượng nói: **“Việc này phải xem hoàn cảnh thực tế, chỉ cần động tác của bạn không quá nhiều, không làm động tâm người bên cạnh. Nếu động tác quá nhiều thì bạn đã nhiều loạn trật tự người khác. Tốt nhất là nếu bạn buồn ngủ hay tay chân tê thì bạn nên đi ra ngoài một chút, điều thân, điều tâm sau đó tiếp tục quay trở lại niệm Phật**”. Điều quan trọng nhất là chúng ta phải biết quán sát, nhiều người không biết quan tâm đến những người xung quanh, chỉ biết bản thân mình.

Khi chúng ta ở nhà một mình, chúng ta cũng phải nghiêm túc, chỉnh tề. Chúng ta đến đạo tràng, chúng ta phải giữ trật tự, ứng đối phù hợp với đại chúng, đây chính là sự tu hành. Trong **“Đệ Tử Quy”** dạy chúng ta: **“Cầm vật rỗng như vật đầy; Vào phòng trống như có người”**. Chúng ta cầm một chiếc bình rỗng thì chúng ta cũng phải cầm một cách trân trọng. Chúng ta vào nhà trống, không có người thì chúng ta cũng phải đầy lễ tiết như khi chúng ta bước vào giảng đường. Chúng ta cho rằng chúng ta ở nhà một mình, chúng ta có thể tùy tiện thì chúng ta đã làm hư đi hành nghi của chính mình. Dáng vóc đĩnh đạc, chuẩn mực của người quân tử hoàn toàn khác với hành nghi thô tháo của kẻ tiểu nhân. Tập khí là thói quen. Chúng ta đã tạo thành thói quen xấu thì chúng ta đến nơi đông người, chúng ta cũng sẽ thể hiện thói quen xấu đó. Thí dụ,

miệng chúng ta quen nói những lời thô tục thì trong lúc chúng ta nói chuyện với người, chúng ta cũng dễ dàng nói ra những lời đó.

Có người hỏi Hòa Thượng: *“Sau khi Đệ tử thọ Bồ Tát Giới, đệ tử nghiêm trì giới, nơi nơi, chốn chốn đều hết sức cẩn trọng thế nhưng cảm thấy mình không có được thọ dụng lớn, sinh hoạt rất mệt, mọi người trong nhà cũng cảm thấy không dễ chịu. Đặc biệt là trong ngày thọ bát quan trai giới, có lúc con không thể giữ được vì con thường phải đi tiếp khách, buổi tối phải đi ra ngoài ăn cơm như vậy có phải là con đã phạm giới không? Phải nên làm như thế nào để không phạm giới lại khiến cho chúng sanh hoan hỷ?”*.

Trong ngày thọ bát quan trai giới thì mọi người sẽ không được mặc đồ đẹp, không được xúc nước hoa, không được ăn chiều, không được nằm trên giường to rộng. Việc giữ giới phải trở thành khởi tâm động niệm, hành nghi của chúng ta một cách tự nhiên. Chúng ta nghĩ chúng ta cần giữ giới này, chúng ta đã phạm giới kia thì chúng ta sẽ không thể giữ được. Thí dụ bình thường chúng ta không ưa thích xúc nước hoa, ăn quà chiều, nằm giường cao rộng thì chúng ta sẽ làm những việc này một cách rất bình thường. Hằng ngày, chúng ta muốn ăn, mặc, ngủ theo ý mình thì đến khi phải giữ giới chúng ta sẽ cảm thấy rất khó khăn.

Hòa Thượng nói: *“Bát quan trai giới chủ yếu là tu tâm thanh tịnh. Một ngày thọ bát quan trai giới nhất định phải nghiêm trì. Nếu buổi tối, bạn bắt buộc phải tiếp khách thì bạn đã phạm bát quan trai giới. Giới Bồ Tát nhất định là khó trì nhưng trong giới Bồ Tát có khai duyên. Thí dụ như chúng ta phải tiếp khách thì đó là khai duyên, chúng ta không phải vì chính mình mà phạm giới. Nếu một ngày nào đó, chúng ta phải đãi khách thì ngày đó chúng ta đã không thọ giới, chúng ta để ngày khác làm. Nghi lễ thọ bát quan trai giới là ngày nào cũng phải làm, thời gian có hiệu lực là một ngày, ngày ngày thọ, chính mình ở trước hình tượng Phật thọ giới là được rồi”*.

Hòa Thượng đi đến một nơi nào đó, nếu mọi người mời Hòa Thượng đi ăn, những người mời Hòa Thượng là những người có ảnh hưởng đến nhiều người thì Hòa Thượng vẫn đi ăn với họ. Nếu các Phật tử thân thiết mời Hòa Thượng đi ăn thì Ngài nói, nên dùng tiền đi ăn đó cúng vào quỹ in Kinh, quỹ làm từ thiện, Ngài mời mọi người đến ăn ở nhà ăn của Cư sĩ Lâm, ở đó có đầy đủ các món ăn mà không tốn tiền. Hòa Thượng cư xử linh hoạt, hoạt bát. Ngày trước, Bác Hồ kêu gọi mọi người 10 ngày nhịn một bữa để dành gạo cho người nghèo, nếu vào ngày cần nhịn ăn mà Bác phải đi tiếp khách thì ngày hôm sau Bác sẽ nhịn ăn.

Chúng ta dụng tâm tu hành, xa lìa “*danh vọng lợi dưỡng*”, hưởng thụ “*năm dục sáu trần*” thì những việc trong ngày bát quan trai giới, chúng ta sẽ rất dễ làm. Chúng ta chìm trong “*danh vọng lợi dưỡng*” thì chúng ta sẽ rất khó làm những việc trong ngày bát quan trai giới. Trong việc giữ “*Bồ Tát giới*”, chúng ta chỉ cần khởi tâm là đã

phạm giới. Trong việc giữ “*Năm giới*”, chúng ta làm thì chúng ta mới phạm. Thí dụ, khi giữ “*Năm Giới*”, đối với giới dâm, chúng ta làm thì chúng ta mới phạm. Khi chúng ta giữ “*Bồ Tát giới*”, chúng ta khởi lên ý niệm dâm thì đã là phạm. Nhiều người thấy người khác thọ giới Bồ Tát nên họ cũng làm theo nhưng họ không giữ giới được, ngày nào họ cũng phạm nên họ phiền não. Chúng ta phải chuyển đổi từ tâm, tâm chúng ta chuyển thì mọi sự mọi việc cũng sẽ chuyển.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!